

ZELENEJ ČAJÍČEK

HRÁDKOVÁ JANA

Jana Hrádková

ZELENEJ ČAJÍČEK

Věnováno všem, co si rádi dají nohy nahoru a na chvíli vydechnou nad šálkem zeleného čaje. Nebo třeba nad půllitrem piva, na tom nesejde. Zkrátka všem, kteří si občas s láskou vychutnají chvilku klidu.

Postavy v knize jsou smyšlené, veškerá podobnost s reálnými osobami je zcela náhodná.

Hájková Eliška *1997

Hrušková Magdalena *1954

Kovářová Anna *1998

Matějíček Tadeáš *1997

Matějíčková Pavlína *1999

Palíček Michal *2001

Palíčková Ester *1994

Stehlíková Pavla *1944

Stehlíková Sára *2000

Vyhnaň Jakub *1999

PROLOG

Někdo mě má rád, někdo zase ne. Nebo spíš – někdo mi věří, někdo zase ne. Stejně je to ale propojené, takže na tom nesejde. S nedostatkem důvěry mizí láska, s odporem přichází skepse. Občas se mnou ale prostě musí jednat všichni, ať mi věří nebo ne, nic jiného jim nezbývá. Často jsou taky pěkně otrávení, když na to dojde. Ale já jim vyhovím, vždycky jim vyhovím. Možná mají pravdu. Vždyť já dobře chápu, proč mi nevěří, nejsem přece nijak zvlášť upřímná. Vlastně skoro vůbec. Dobře, přiznávám, dost často lžu. A dost často o tom i vím. Má osobnost spočívá v jedné obrovské nedokonalosti. V tom, jak moc chybný produkt jsem. Jsem dobrá nebo zlá? Kdo ví. Traduje se o mně obojí. A obojí bude asi i pravda. A ještě se o mně povídá, že jsem hloupá. To je rozhodně pravda, to o sobě moc dobře vím. Nepřemýšlím, nepotřebuju to. K čemu tolik strachu? Ale i tak jsem snad ještě docela spravedlivá. Dobře, tak tedy lžu. A dobře, lžu dost. No a co. Nikdy bych se na nikoho nevykašlala. Na nikoho, kdo mě bude potřebovat. I když jste se mi po celý svůj život vysmívali, já tu budu pro vás. Slibuju. Víím, proč tu jsem, víím, že se všechno děje přesně tak, jak se to dít má. Když se má něco stát, tak se to stane. Když přijde čas na změnu, tak se to změní. Jsem tu proto, abych pomáhala lidem. Jsem nešikovná, neumím skoro nic. Chci jim pomáhat, jenže

já jim nespravím auto, neprodám deset rohlíků, nevyléčím je z nemoci, nenarovnám pokřivené vztahy, nenapišu písemku z matematiky, nezařídím, aby zmizely dluhy. Vlastně jim nedokážu ani poradit. Úsměv, to je jediné, co skutečně umím. Jen je vyslechnu, usměju se na ně. Dodám jim sílu. A té síly bude vždycky přesně tolik, kolik oni sami uznají za vhodné. Já se jen usmívám, zbytek je na nich. To je důvod, proč mě všichni tak milují, nesnášejí, a někdy dokonce i obojí naráz. A to je důvod, proč mě všichni potřebují. Ať mi věří nebo ne, jednou za čas stejně přijdou, zazvoní na zvonek a čekají, jestli jim otevřu. Cink cink cink. Mám ten zvuk ráda. Jsem hloupá, slepá a naivní. Slepý lhář, tak mi říkají. Mají pravdu, taková jsem. Jenže právě slepý lhář je ten, kdo vydrží déle, než všichni ostatní. Dny přichází po dnech, lidi po lidech. A jak já je mám ráda! Každý z nich je úplně jiný, ale přitom toho mají až směšně moc společného. Jsou tak jednoduší a zároveň tak komplikovaní. Tak krásní. Sedím před krbem, ve svém obrovském starém křesle, popíjím zelený čaj, hřeju se a čekám.

Čekám a čekám.

Čekám na tebe.

KAVÁRENSKÝ POVALEČ

Na světě pravděpodobně neexistuje nudnější věc, než hodina jazyka českého u nás na škole. „Vodicí a vodííííí! Jaký máme rozdíl?“ protivný hlas samolibé profesorky se snažil probjovat tím nekonečným ševením, způsobeným již dospělými hlasy mých spolužáků, které obsadilo každý kout, co místnost naší třídy mohla nabídnout.

Marně. Máš to zkrátka marný, Majduš. Není nic silnějšího, než nespokojený hlas bandy znuděných pubertálních chuligánů, mučených tím otřesně připitomělým výkladem, ve staré zašedlé místnosti, která se ukrývá mezi stěnami údajně výběrové školy a nápadně připomíná vězeňskou celu.

Ach, ta gymnazijní elita. Ta elita, která se šťourá v nose, kreslí si do sešitů kouzelníky a spí ve škole, protože co může být v noci podřadnější činností, než spánek. Když je elitě sedmnáct, nemůže mrhat svůj drahocenný mladý čas na nočním vychrupování dosyťoučka, zvláště pak ne, pokud má možnost jej využít k melancholickému poflakování se po těch nejtmavších zákoutích chladných uliček, nebo – což je pro většinu z nás o něco reálnější a máme možnost to praktikovat denně – sledování těch nejtemnějších koutů, na něž měsíční svit nedosáhne ani za úplňku, a jak skvělý pocit

pak je, když u toho může člověk povýšenecky vysedávat na parapetu, poslouchat němotu noci a přemýšlet nad neexistujícími smysly života a důsledky vlastní existence. K takovým nočním chvilčkám se často dokonale hodí vytáhnout utajovanou lihovinu a vychutnávat její hřejivost, která se osamělému mysliteli začne rozlévat po těle, až přebije i ten všudypřítomný chlad.

Další, co může pomoci sedmnáctiletému výrostkovi k lepšímu využití svého nočního času, je i sdílení čerstvě vypraných a voňavých peřin s mladičkou láskou, vzájemné něžné doteky hebkých těl a kapičky potu vášně. Slyšíš ten chvějící se dech? Musíš, protože ti křehce oddechuje přímo u ucha a otevírá ti tím zlatou bránu do těch nejbližších krajů slasti.

Další věc, kterou můžeme dělat po nocích, a kterou nám dokonce i schvalují, protože tím dokazujeme, že jsme správnými gymnazisty, je studium předmětů, jejichž výklad jsme v důsledku jiných nočních aktivit ve škole zaspali.

Studium, to je pro nás základ, stavební kámen našich životů, početí naší budoucnosti, to je ten úchvatný zázrak, který škola přináší! No a co, že chemické vzorce nikdy nevyužiješ, no a co, že nakonec celý svůj život strávíš za pokladnou v Albertu, píp, píp, píp, markování, markování, to je ale zábava!

Na tom přece vůbec nezáleží.

Nevzděláváš se pro maturitu, přijímačky, nebo snad praktické využití znalostí, co blázníš, k čemu by ti tyhle věci byly? Vzděláváš se proto, že vědění je zkrátka krásné! Copak nejsi plný touhy vše prozkoumat, poznat, vypátrat a vyšťourat? Jsi už přece jednou tady,

na téhle skvělé planetě, tak proč by tě nemělo zajímat, jak tu všechno funguje, proč to vzniklo, co se děje s tímhle a co s támhle, jak se k tomu postavit, abychom tu my lidi, mohli oxidovat a reprodukovat svůj druh se vši veselostí dál?

Jsi přece elita národa, na to nezapomínej. To ty to tu poženěš kupředu.

A proto tu dál sedíš, tupě zíráš na tabuli, šťouráš se v nose, kreslíš do sešitů kouzelníky, hraješ piškvorky, usínáš na jedné hodině za druhou, následně se věnuješ nočnímu studiu a nemůžeš se dočkat, až konečně zase po šesté hodině uvidíš to jediné světlo svého školního dne v podobě zapáleného žvára. Na to musíš jít dostatečně blízko, ale zároveň daleko od pozemků školy, protože tě nesmí nikdo vidět, ale zároveň musíš dorazit včas na odpolední informatiku s šedesátníkem Kučerou, který pomalu umírá blahem z toho, že dokáže úspěšně odeslat email.

Jak krásný je takový život a s jakou radostí trávím svoje mládí! Ten entusiasmus mi nekazí ani fakt, že pomalu nemám na pitomý rohlík, protože pokud nechci prostát takřka celý víkend za pultíkem v mekáči, tak mám s brigádou utrum, a tak tedy šťastně chodím baštit slepené kusy včerejší bramborové kaše alias škubánky, z naší školní kantýny.

„Čtyři morfémy, čtyři morfémy!“

Pane bože, to zní jak ženská, co vyřvává po trhu „pět jablek, pět jablek!“ Tohle opravdu nevydržím! Je až nepředstavitelné, jak příšerně fyzicky bolestná muka na této hodině prožívám, máloco mi způsobilo větší utrpení, než hodina jazyka českého.

Kam se hrabe matka připomínající rozzuřeného býka, když

vyšiluje kvůli pozdnímu příchodu domů! Kam se jen hrabe ta mlhavě stresující vzpomínka na až nepěkně povedenou parodii na středověký pranýř, kde se nebohým provinilcům vysmíval dav lidí, na tu děsuplnou hrůzu, která mne poznamenala až do konce života, hrůzu nesoucí název „taneční“, kde velký diktátor s výrazem vojenského velitele z počátku čtyřicátých let, procházel sálem a neustále vybízel k rádoby kulturnímu spáření děvčat s rozkodrcanou chůzí na vratkých jehlách a chlapců s kousavými límečky, a následnému šlapání zeli, které ani vzdáleně nepřipomínalo ty poměrně estetické taneční kreace, jež s výrazem fascinace vždy sledovala teta Agnes v pořadu Stardance. Kam se tohle týrání nevinných chlapců v košilích hrabe!

Hodina češtiny stejně vítězí.

„Koňmo, koňmo, no jak to, že nevíte, co to znamená?“

Už. Nevydržím. Ani. MI. NU. TU.

A prý jich ještě zbývá pětatřicet. PĚTATŘICET!!

Je mi sedmnáct, mám sílu a elán v kostech a přeju si ten prchavý čas, kdy tomu tak skutečně je, využít tak, aby byl promarněný jen z poloviny. Toužím po velkých událostech, po tom, abych každou chvilku prožil tak, že ji budu považovat za jedinečnou a nenahraditelnou. Toho se mi na hodině češtiny ovšem nemá šanci dostat, i kdyby na mne třeba znenadání spadla cihla (ano, přesně ten základní stavební kámen vzdělání, přesně ten zázrak, jenž by vás měl ve škole přímo osvětit, jako proroky v dávných dobách osvětlovalo samo nebe).

Prosím, ať se tu náhle z ničeho nic objeví obrovský dinosaurus,

nějaký býložravý – masožravce jsem nikdy neměl v oblíbě – ano, ano, brachiosaurus prosím, jen ať se tu znenadání objeví a rozmlátí všechno svým mohutným ocasem. To by byla švanda. Bum, prásk, bum – konec!

Nebo ať přiletí teroristi, jak nás neustále média straší, to by taky vykonalo své. Pozor, pozor, zátarasy! No určitě, to je vidím, jak budou útočit na Prahu. Ono i kdyby, jestli se to stát má, tak se to stane, zátarasy nezátarasy, někdo u toho prostě umře. Upřímně doufám, přinejmenším pokud tu budu ještě chvíli muset poslouchat ty učitelské výplky, že ten mrtvý budu já. Pokud tedy nepůjde o můj vlastní teroristický útok. Občas totiž přemýšlím, že ho udělám, prostě jen proto, abych už konečně utišil ty slaboduché pupkaté pepíky, kteří odmítají na školách výuku arabských čísel, protože přece všechno, co jde z východu, zavání terorismem. Kdybych měl tedy spáchat takový čin, při němž bych vyhodil nějakou menší nebo větší část města do povětří, tak bych si na obličej napatlal pěkně modrou, červenou a bílou, na břicho bych si hrdě načmáral vlastenecký citátek a šel bych na věc. Jediné, co mi to trochu kazí, je předpoklad, že by pak moje tělo skončilo roztrhané na cucky, a to by pak onen hrdě vlastenecký citátek byl poněkud nečitelný, což by pak mělo všechno smysl jako dávat mrtvému zimník.

Čímž chci říct, že jestli to náhodou někdy udělám, zimník mi nenoste.

Tři minuty. A to není prosím, pánové – a dámy samozřejmě; žijeme přece v moderní době a už dávno jsme se prokousali fenoménem emancipace žen – čas který zbývá do konce hodiny, ale

čas, který uběhl během mých sebevražedných a vlastipodkopávajících myšlenek.

Tohle mi doslova užírá mozkové buňky! Kdo to má do háje trpět?! To se pořád řeší, co je koňmo? Kde jsem se to sakra ocitl?

A proč je v té učebnici nakreslený slon na míčku a slepice sklánějící se nad zrním?

Já na to cigáro do odpolední pauzy opravdu nevydržím. Jestli se mi do několika minut nedostane potřebná dávka nikotinu, dehtu a řady dalších rakovinotvorných látek způsobujících ten lehce mámivý stav pohody, tak se opravdu asi dobrovolně prohlásím za zesnulého.

Ale jen vás prosím, neberte mne vážně. Nejsem terorista, ani rozmazlený pubertální hlupák.

Já zbožňuji jazyk český! A teď to myslím smrtelně vážně, přestože vám to po tom všem afektovaném fňukání, jaké by se ani podvyživené baletce nepodařilo, musí připadat sarkasticky směšné.

Já miluju naši řeč. Jak je tvárná, jak je krásná, jak je úžasná, jak je hravá, jak se nad ní dá rozplývat a jak přímo vybízí případného pisatele k tomu, aby pocítil téměř trans z přívalu kreativity, jen co slyší pár českých slovíček.

Jak říkal už Werich – a svatou pravdu měl, to kulaťoucké české jablíčko, to je naprostý skvost a zázrak, který musíme v našich mluvidlech hezky opečovávat.

Zbožňuji ty možnosti, které mi čeština dává, když sepisuji nějaký svůj šuplíkový výplk, zbožňuji všechna ta kouzelná slovíčka, mezi něž skutečně nepatří jen pouhé „prosím“ a „děkuji“, ale celá škála našeho jazyka.

A jsem hrdý na náš národ! Copak hokejisté, důvod, proč bychom měli skutečně být „ti hrdí Češi“, proč bychom měli cítit to vzrušení na jazyku a vychutnávat každou hlásku, když se označujeme za příslušníky našeho národa, čé – é – chá, ten důvod, to jsou naši literáti, dramatici, historici, novináři, překladatelé, básníci a všichni další pisatelé a tvůrci, kteří nás udrželi ve chvílích nejtěžších a obohatili náš jazyk a kulturu řadou skutečných pokladů.

Obrozenci, Májovci, Lumírovci!

Jak jsem hrdý, že se řadím k národnosti, k níž se hlásili Neruda, Čapkové, Němcová, Jirásek, Thámové, Dobrovský, Zeyer, Vrchlický, Tyl, Borovský, Světlá, Petiška, Říha a samozřejmě Cimrman, proti jehož existenci nelze nic namítat, a tak připisuji k obrázku slepice jméno „Zora“.

A ta řada dalších, významných jmen, která musím obdivovat a dmout se v hrudi, kdykoliv čtu jejich texty.

Právě tohle je pak důvodem, proč mě tak moc zdrcuje jedna pitomá hodina češtiny, která ztratila veškerou úroveň, již nikdy neměla.

Jenže výuka českého jazyka sama o sobě, to není žádný problém. Jde přece jen o jeden úsek pětáctyřiceti minut! Problém je v tom, že mám čím dál tím víc pocit, že do školy chodím tak na čtyři hodiny, které nepostrádají smysl, týdně a beze zbytku bych se s naprostým přehledem obešel. A pak mi zkuste někdo sebrat, že jde o ztrátu času.

Co následuje? Tělocvik?

Výborně! Předmět určený k tomu, abychom my, jakožto věčně vysedávající elita, která přece neustále dřepí nad tím doslova

vznešeným učením, dostali svou týdenní dávku pohybu a prohnali ztuhlá těla po podivně zapáchající místnosti s dírou ve zdi. A co na tom, že více jak polovina kluků má zrovna dnes, čirou náhodou přímo před testem z chemie, na nějž se pochopitelně nikdo neučil doma (protože všichni máme, jak jsem již jmenoval, daleko podstatnější věci na práci, a to i když vezmeme v potaz prakticky aristokratickou povahu učiva), přišernou chřipajznu, kucky kucky, kejcháme, kejcháme, no skvěle nám to jde! A tak tedy výchova tělesná nabývá skutečně velký význam pro ten vysněný pohyb hrbatých šprtů, když cvičí šest studentů z patnácti.

A jestli si snad někdo myslí, že jsou na tom holky líp, tak prosím, jděte se podívat na výuku dívčího tělocviku! To jejich nakrucování se před zrcadlem se dá jen těžko považovat za něco, co by mělo být jen imitovat sport.

Upřímně, nejvíce mě ohledně výuky tohoto předmětu udivuje fakt, že ho ještě nezrušili. Už dávno nemusí přece nikdo naklusat do tělocvičny ve cvičkách a máchat rukama na spartakiádu! A podívejte, stejně ta hodina postrádá smysl, tudíž nevidím důvod, proč dál brát čas studentům i těm lidem, kteří to vyučují. I když ti za to dostávají zaplacené, takže nepředpokládám, že si stěžují tolik, jako já.

Následující chemie patří mezi hodiny, které bych i kvalifikoval jako užitečné a nezbytečné, protože naše profesorka (snad jediná, která si opravdu zaslouží chrabré označení „profesorka“ a ne to prosté učitelské) je opravdu skvělá žena a samozřejmě úžasná vyučující. Má obě vlastnosti, které by ideální profesor mít měl; rozumí svému předmětu a umí pracovat s lidmi. Smutné je, že valná většina jejích

kolegů postrádá obě.

Každopádně, jak jsem řekl „kvalifikoval bych“. Ono to totiž není jen tak, taková chemie. Sice na těch hodinách něco dělám, dozvídám se spousty informací, které jsou řečeny tak, že mají hlavu a patu, nechová se ke mně nikdo jako k žákovi druhé třídy, známkován jsem skutečně podle svých vědomostí, ne podle sympatií, to ovšem nic nemění na tom, že nedokážu z hlavy vypudit onu jednoduchou otázku, aneb:

„K čemu mi to sakra je?“

Jak můj život obohatí znalost valenčních elektronů, výpočty reakcí, vzorce, vzorce, vzorce, veškerá ta zapeklitá změť písmenek a čísel – kde to využiju, co s tím budu dělat? Pro běžný rozhovor se přece občas hodí znát, který panovník plus mínus kdy, kde a co vydupal, přinejmenším není na škodu znát ty, kteří dupali hodně. Stejně tak se vyplatí mít ponětí o právech a tom, co říkají zákony, to abyste pak mohli nadávat na naše politiky a nebýt za větší idioty, než ti, na něž nadáváte. Hodí se mít ponětí o tom, kde, co a jak žije, kvete – a co já vím, jak jinak oxiduje, je fajn mít ponětí i o nějakém tom fyzikálním jevu, naučit se používat logiku díky matematickým specialitkám, ale k čemu mi je znalost těch chemických... chemických... chemických... chemikálií?!

Úplně jsem zaslechl svou vlastní fistuli.

Konečně jsem se dočkal volné hodiny a se slepou nadějí, že se najím něčeho trochu jiného než běžné pochutiny nesoucí přezdívkou UHO, jsem se vydal do školní jídelny, která ctí svou hrdou pověst o schopnosti znechutit jakéhokoliv strávnicka ještě daleko předtím, než

jídlo vůbec pozře. No jo, opět nezklamala.

Sbírám své věrné spolutravníky (ano, spolutravníky, ne stravníky z jídelny), aneb ty lidi, kteří jsou ochotni se mnou trávit čas, až se celý roztráví a nezbyde z něj ani minuta.

Nejsem příliš společenský tvor, vlastně, přestože říkám, že nemám moc přátel, někdo by i mohl prohlásit, že nemám vůbec žádné. Čím to je, že si nejsem jist existencí svého okruhu lidí? To já klidně přiznám hned teď – já se sice pohybuji mezi několika kumpány, kteří si se mnou sednou v té školní strasti a kteří si se mnou zapálí cigárko o pauze, jenže kdo z nich je skutečně mým přítelem, o tom mi nejspíše nezbyvá než jen polemizovat až do nějaké osudné chvíle, kdy budu konečně nucen si přiznat, že nikdo.

Petr, Kamil, Simona, Lukáš a hlavně Šárka.

I když jsem psal o tom všem, co se nám, sedmnáctiletým pozérským hlupákům, nabízí k zajímavějším možnostem trávení času, než jaké poskytuje studium, já jsem vlastně člověkem tak osamělým, že velká část z toho se mé osoby jednoduše netýká. Dobrá, dobrá, teď mluvím hlavně o té s nějakým děvčetem. Problém je v tom, že já jsem poměrně specifický typ člověka, kterého jen tak nějaká nezaujme natolik, aby s ní měl chuť sdílet kdeco, a když už náhodou ano, upřímně řečeno, naneštěstí to s tím nezájmem platí z obou stran.

Šárka je však přesně tou slečnou, kterou bych – když už bych se tedy musel přiznat k nějakým romantickým citům – jmenoval, zkrátka to děvče s blondatými obláčky na hlavě, hrající jazz na klavír, s kalhotami s vlastní nášivkou, rudou rtěnkou, mezerou mezi zuby a čímsi skutečně... podivně vyzařujícím, takovým mlhavě stříbřitým

dýmem.

Dívka, o které nedokážu jen tak přemýšlet, aniž bych lehce nezčervenal a nerozbušilo se mi srdce.

Ale to je nakonec jedno, protože já jsem stejně osobou, která se pohybuje mezi lidmi a něčím úplně jiným, zkrátka nepochopený, osamělý a melancholický odpadlík, nejspíše bez přátel, a tím je mi souzeno taky zůstat.

Stejně jako mi je souzeno přežít ještě další dvě hodiny, bez nichž bych se pochopitelně obešel.

Ale jen se pojďme rozplývat nad úspěšně odeslaným emailem.

Další srandička, která na nebohého gymnazistu čeká poté, co se vyhrabe z té úžasné moderní školy, plné perfektně kvalifikovaných profesorů, není nic jiného, než přecpaná tramvaj. Průměrný bezdomovec usazený na správné místo, vykoná své. Vedle toho stojí samozřejmě přeparfémovaná panička, která do té své mobilní krabičky nepřetržitě brebentí ony barvité zážitky z odpoledního přelakovávání nehtíků a venčení kabelkového Ťapky, potom se přidává malé uřvané děcko a korunu tomu nasadí dvacet přistupujících harantů, v čele s vyklepanou učitelkou, marně šeptající slůvka jako „Klid, děti, jsou tu taky jiný lidi,“ a mně pak nezbývá nic jiného, než z toho všeho pocítit snad ještě větší marnost, než z průměrné hodiny češtiny.

Jakmile se člověk konečně nějak – v kapku pochroumaném, ale ještě relativně živém stavu – dostane z toho vozidla, v brněnském prostředí nazývaném šalinou, čeká ho, přinejmenším pokud jezdí

stejnou cestou jako já, to samé v autobusovém vydání.

Kdyby člověk nemusel chodit do školy na předměty, které mu nic nepřináší, ať už proto, že se jim v životě nehodlá věnovat, nebo protože je vyučuje člověk naprosto neschopný a neznalý vlastní látky, a pak taky kdyby nemusel trávit čas cestováním napříč městskou hromadnou dopravou, vsadím se, že bychom jako lidi byli už dávno mnohem dál. Je sice pravda, že Rowlingová si Pottera vymyslela, když neměla do čeho píchnout ve vlaku, ale každý člověk nemá takové kapacity, aby k němu přicházely geniální myšlenky, ve chvíli, kdy se mu to zrovna hodí. To by tak bylo, jen si říct „tak tu čumím na černou ulici pod zažloutlým světlem lampy a čekám na poslední autobus, tak mě ozáří nápad na bestseller!“ a bum, ozáření by přilétlo odkudsi z nebe a já bych se topil v milionech. Jenže takhle to zkrátka a dobře v životě běžných lidí nefunguje, proto se pak taky nazýváme „běžní lidé“.

Nám obyčejným utrápeným studentům by zkrátka nikdo na takový přepych nikdy nepřiplatil a my sami na to nemáme a mít nebudeme, ani když prostojíme každý víkend za pultíkem v mekáči, patlající se v burgerech.

Proto můžu tedy naprosto bezpečně říct, že dojíždění pro mne znamená, stejně jako vysedávání na většině předmětů ve škole, pouhou ztrátu času, která mne jen okrádá o talent a naděje. Až tedy jednou umřu bez sebemenšího odkazu, co by alespoň za něco stál, plánuji z toho tedy pochopitelně vinit české školství a městskou hromadnou dopravu.

Ještě kdyby se ti řidiči alespoň uměli chovat. Víte, moji drazí

pánové, já chápu, že se vám nechce jezdit sem zpátky, sem zpátky ve vozidle páchnoucím bezdomoveckým pižmem, mě by to taky nebavilo, ale uvědomte si už, že jste jen řidiči a na nic víc prostě nemáte, tak se s tím už konečně smířte a neštěkejte na cestující, protože pes té paní, sedící tam vzadu, to stejně zvládne daleko líp jak vy, snad se k sobě přece můžeme chovat jako dospělí lidé a neběsnit pokaždé, když někdo nastoupí špatnými dveřmi. Děkuji, děkuji, děkuji!

Vraťme se ale zpátky k tomu záluďnému tématu, o němž jsem hovořil před chvílí, a které je bezesporu záživnější, než poučování autobusáků. To jest k problematice faktu, že běžný smrtelník má šanci zhola mizivou na sbírání kvalitních nápadů všude možně, kde se mu to zrovna hodí, tudíž chce-li v životě něčeho dosáhnout, je nucen k otrockému sbírání zkušeností a následné logické robotě s nimi. K tomuto očividnému faktu musím totiž ještě podotknout jednu věc, a to že mezi námi na světě chodí i několik zázračných výjimek, vymykajících se vlastností běžných smrtelníků. Moc jich není, proto jsou to také výjimky, ale pár se jich přece najde a já takové lidi občas podezírám, že ve své pravé nátuře nejsou lidmi, nýbrž nějakými nadzemskými anděly, spadlými na zem se záměrem výzkumu ubohosti nás, na smrt čekajících. Mezi takové tvory řadím přesně ty úžasné české spisovatele, dramatiky, prozaiky, překladatele a historiky, zároveň samozřejmě ale i ty slavné mozky z oblastí fyziky, chemie či medicíny, sem tam nějakého toho hudebníka, i když – ti už vážně asi vymřeli, a v neposlední řadě zdánlivě obyčejné lidi, kteří dokázali mnohem větší věci, než se od nich kdy očekávalo. Zkrátka všechnu

tu sebranku s nálepkou „úspěšní“.

Jak jsem ale již naznačil u hudebníků, jejichž druh je už v dnešní době velice ohrožený, dříve byl počet těchto světél v lidské populaci podstatně hojnější. Ať už však dnešní doba tyto zázračné, možná nelidi, postrádá, jak chce, neznamená to ovšem, že je o ně zcela ochuzena. Ba naopak, já sám mohu potvrdit jejich existenci v současnosti, jelikož shodou okolností mám k jednomu z nich mnohem blíže, než se většině lidí poštěstí, tudíž mohu hrdě potvrdit, že dalším z těchto diamantů je zrovna moje sestra.

Sice nevymyslela penicilin, nezaložila Facebook, ani nepřekopala fotbalové hřiště s radostným smíchem, bušícím srdcem a vítězným gólem – vlastně, co ji tak znám, řekl bych, že v životě se nikdy ničeho fotbalového, penicilinového ani ajťáckého netkla. Každý, kdo moji sestru ale někdy viděl, něco cítil. Tím samozřejmě nemyslím, že by nějak zvláště zapáchala, nebo že by hned v lidech, bez rozdílu pohlaví a věku vzbuzovala romantické pobláznění, tím chci zkrátka jen říct, že z ní se stoprocentní jistotou vyzařovala jakási aura plná něčeho, a to něco vás během vteřiny přesvědčilo o tom, že ona je jednou z mála.

A copak jen potenciál, ten má taky kde kdo. Ona ho ale dokázala i využít.

A ne, skutečně nepřeháním. Ester byla něčím, co zkrátka nemohlo snad ani patřit do naší rodiny, protože matka i otec se honosili naprosto průměrnými životy a já... já jsem jen já, průměrný sedmnáctiletý zmetek.

Myslel bych si, že na to, aby člověk něčeho dosáhl, musí nejdříve

nasbírat ony zkušenosti a věk, a že pokud někdo něco v minulosti dokázal zamlada, tak to bylo tím, že dříve se lidi nestarali o takové hlouposti, o jaké jsme schopní se starat dnes. Jenže tohle bych si směl myslet, jen pokud by moje sestra neexistovala. Ve svých čtyřiaadvaceti se už může chlubit dvěma vydanými knihami, tím, že si vydělává psaním článků na svůj i na cizí blogy, několika rozhovory, vlastními přednáškami a kde čím.

Jak jsem říkal, nevymyslela ani neudělala nic, o čem bude někdo vyprávět ještě padesát let poté, nebo co by lidstvo ovlivnilo, jenže ta její tvorba má v sobě jednoduše něco strašně specifického do sebe, její tvorba je ona, alespoň to tak všichni říkají. Zkrátka tahle bláznivá mladá holka, která si dělá takřka, co se jí zamane, je skvělá. Nejspíš vůbec ani nepřemýšlí nad něčím dopředu, ovládá ji ta šílená energie, která jí koluje v žilách a přeměňuje se na kreativitu a její úspěšné prosazování a celkově, ta zrzavá potrhlá pisatelka se lidem líbí. A líbí se jim natolik, že si ji půjčují na vlastní projekty, že s ní diskutují vlastní starosti, že ji zvou na vlastní akce. A ona to často nadšeně přijímá, protože je tak natěšená na každou možnost zažít něco zajímavého a nabrat nové zkušenosti, ale taky to často odmítá, protože si už naplánovala něco jiného, jako například studium a ty její toulky všude možné po světě, díky kterým jsem ji zase nějakou dobu neviděl. Jak si to teď uvědomuji, úplně jsem ztratil přehled o tom, kdy se má vlastně vrátit.

A právě proto mi doslova vyrazilo dech, když jsem při svém znaveném příchodu domů s pocitem, že dneska chci už jen padnout na postel a nedělat NIC, zaslechl právě její hlas.

„Ester?“ podivil jsem se s pocitem vyvorané myšky a ona už běžela ke mně, začala mne objímat a vesele drbat na hlavě. Jak já jí tuhle energii závidím, to kdybych byl taky takhle mladý...

Vím ale o jedné věci, kterou si vysloveně ubližuje, a to pravděpodobně aniž by si to sama vůbec uvědomovala. A tou věcí není nic jiného, než zájem o druhé lidi. Kdyby byla jako typický, cynický Čech, hleděla si hezky svého, svých problémů, tak by s největší pravděpodobností ani žádné problémy neměla, protože kde by je ona mohla nasbírat, žila by si pak ještě spokojenější život, než si žije takhle.

Jenže to ne. Ona se hned musí začít vyptávat, jak se mám! Skutečně se mě na to ptá po tom, co se vrátí ze svých úchvatých cest a já ze zaplivané školní budovy.

A mně nezbyvá nic jiného, než jí prostě odpovědět.

„Upřímně, mě to už prostě sere. Škola, autobusy, škola... to člověka připraví o spoustu času a vyčerpá k tomu, takže mu to sežere fakt totálně všechno, kdybych byl doma, jsem na tom mnohem líp,“ postěžoval jsem si.

„Ale houby, nic není jen ztráta času, když si z toho ztrátu času sám neuděláš,“ usmála se na mě a poplácala mne přátelsky po hlavičce, jenže mně takové gesto v tu chvíli opravdu nepřipadalo jako něco milého, naopak ve mně vzbudilo obrovskou vlnu čehosi, co způsobilo téměř šílenství.

„Já? Já můžu za to, že nás učí neschopná banda potrhlíků, kterým zcela evidentně nevyšlo to, co chtěli v životě kdy dělat, tak se velmi dobře starají o to, aby to nevyšlo ani nám? Za to můžu já?“ zvedal

jsem dotčeně obočí, že se mi málem nevešlo na čelo.

„Tys kouřil, co?“ ušklíbla se a ve tváři se jí vytvořil ten posvátný dŕůlek.

„Hej, co měníš takhle hloupě téma?! Já tu o něčem mluvím, jestli sis nevšimla!“ opáčil jsem se, ale to jí zřejmě bylo úplně jedno.

„Ty seš ale fabrika,“ pokývala uznale hlavou.

„Ty přece taky kouříš!“ obrátil jsem se.

„Ale v tvém věku... jsem kouřila taky,“ zasmála se a protáhla si ruce ověšené všemožnými náramky a serpetičkami.

„No vidíš to, to vím, ale teď mi řekni, co to má společnýho s mým problémem,“ odpověděl jsem jí podrážděně. Je sice pěkné, že se na mě tak hezky směje, mně by se taky hezky smálo, kdybych byl šikovná holka s dŕolíčkama a zrzavejma vlnkama na hlavě, ale to nemění nic na tom, že si ten rozhovor zavinila sama a já už byl v takové náladě, že to všechno ze mě muselo jít ven, potřeboval jsem ze sebe vyzvracet všechna ta slova, všechen ten vztek, všechen ten odpor.

„To nic, jen mě to tak napadlo,“ pokrčila rameny.

„To rád slyším, ale já přece vím, že tebe furt něco napadá,“ zabručel jsem, a kdyby tuhle scénu někdo sledoval, vpálil bych mu do obličeje: „Hmmm, vidíš, kamaráde, přesně tohle je ten problém s těma výjimečnými lidma, neustále je něco napadá, a to třeba i ve vlaku!“

„Ty seš nějak ej podrážděnej, to nedělej,“ zabručela, jako bychom se bavili třeba o počasí.

„Jak nemám bejt, doprdele, jak říkáš – podrážděnej, po takovým dni, kdy jen sedim a čumim a hovno dělám a...“

„Buď rád, že to hovno celej den neděláš doslova, to by bylo krapet

nepříjemný,“ skočila mi s tou její lehkou posměšností do slov.

„A přestaň si mě už kurva dobírat! Mě to fakt sere, fakt toho všeho mám plný zuby, každý den ztrácím čas v podělaný škole, kde jsem všem u prdele a nemá to žádný smysl a pak přijdu a vidím tě, zase asi po sto letech, celým srdcem si přeju nějakou podporu, ale ne, toho se mi evidentně nemá šanci od slečny Perfektní dostat, protože ty prostě nevíš jaký to je, bejt já, žiješ si ve svém šťastným světě, tak nebuď do hajzlu tak hnusná na mě, co ti to doprdele přináší do mě rejt a rejt a rejt, ty už máš všechno, tak si nemusíš honit ego na tom, že mě budeš shazovat!“ řval jsem a s tím křikem šlo konečně všechno ven.

Verbální zvrátky.

Na chvíli jsem měl i pocit, že ji tenhle můj zuřivý proslov vyvedl z míry, protože jakmile jsem jej ukončil, bylo v místnosti příšerně dlouhé ticho, které však ve skutečnosti nejspíš trvalo jen pár vteřin.

„Jsem přece tvoje sestra, musím si tě dobírat,“ pokrčila rameny, a snad jsem i v jejím hlase pocítil (přinejmenším jsem si přál, aby tomu tak bylo) lehký záchvěv nejistoty.

„Děkuju, děkuju, děkuju. To je od tebe tak milý, žeš mi vysvětlila, proč tohle děláš, to mi fakt pomohlo a už mě to vůbec nebolí,“ zahlaholil jsem ironicky.

„To byl pochopitelně záměr,“ odpověděla mi a já měl chuť ji prohodit oknem.

„A víc mi na to jako neřekneš? To je... všechno?! Přijela jsi sem, aby sis mě mohla dobírat a rejt mi do života? Rozrejpát mě a pak si vychutnávat jak mě to bolí?!”

„Ale prosím tě, co bys ty teda ode mě vlastně chtěl slyšet?“ zeptala

se mě s naprostým klidem v hlase. Ten mě vždy rozhodí ještě víc. Víím, že není bezcitná, ale jak je tedy možné, že dokáže vždy zůstat tak stabilní, přestože já tolik trpím?

„Já nevím, třeba nějakéj náznak omluvy a soucitu, místo tohohle výsměchu.“

„Tak dobře. Promiň,“ odpověděla.

Jak snadné.

Děkuju, takhle dojemně se mi vážně nikdo nikdy neomluvil!

„Hmm,“ zabručel jsem.

„Pomohlo to?“ zeptala se, jako by měla opravdu v úmyslu mi pomoci. No to je mi ale šprýmařka.

„Ne,“ odsekl jsem. A jo, budu protivnej protiva.

„A víš proč?“ ptala se dál.

„Protože jsi to tak nemyslela.“

„To taky, ale hlavně proto, že dokud ty sám budeš chtít bejt nasranej, tak prostě a jednoduše nasranej taky budeš,“ podala mi jasné vysvětlení, díky němuž se moje chuť ji prohodit oknem ještě znásobila.

„Možná,“ zabručel jsem.

„Rozhodně,“ kývla hlavou a začala se prohrabovat ve vlasech.

„Ty děláš ale, jako bych snad mohl ovlivnit totálně všechno na světě,“ bránil jsem svou hrdost.

„Všechno na světě neovlivníš, ale to, jak se na to budeš koukat, to ovlivnit dokážeš.“

„Hezká myšlenka, ale ne,“ odporoval jsem.

„Jo, když si řekneš tohle, tak seš fakt bez šance, to máš pravdu,“ pokrčila rameny a ťukala něco do mobilu; jak já jsem rád, že

na mě hezky dává pozor.

„Už si mě zase dobíráš.“

„Možná trochu. Je to trochu úsměvný, vidět, jak tu muj bráška štěká jak malej ratlík,“ pousmála se pobaveně a zase něco zaťukala.

„Já se tomu nesměju,“ namítl jsem.

„To ani já samozřejmě ne, vždyť říkám, seš přece můj malej, roztomilej bráška,“ rozplývala se nade mnou, jako bych fakt byl pětiletý andílek a ona mě opravdu měla ráda – dobrá, dobrá, teď bych jí křivdil, navzdory tomu, jak se ke mně chová, vím, že mě má opravdu ráda, to je ovšem dáno tím, že ona je přesně ten typ člověka, co má nejspíš rád i zaplivaný chodník, nikoliv tím, že já bych byl nějaký unikát.

„Malej nejsem, a velkej taky nebudu. A víš proč? Protože marním svůj čas!“ odsekl jsem na to.

„To máš pravdu. Například teď, když se vztekáš místo toho, abys dělal něco trochu přínosnějšího,“ ušklíbla se.

„Možná. Ale ve škole ho marním ještě milionkrát víc,“ stěžoval jsem si dál.

„Tak když máš pořád ten pocit, jak ve škole marníš čas a že ty hodiny nemají smysl, tak je využij k něčemu, co smysl má,“ poradila mi.

„A jak asi, když musím sedět v té zkurvený lavici?“ protestoval jsem. Tohle všechno přece nedává žádný smysl.

„Já na těch hodinách, kde jsem neměla do čeho píchnout, prakticky napsala svoji prvotinu,“ pokrčila Ester rameny a to mě rozčílilo snad ještě víc.

„No to je úchvatný, ale uvědom si už, že já nejsem tak dokonalej, jako seš ty!“ utrhl jsem se na ni.

„To ani já ne.“

„Seš nejúspěšnější člověk, jakýho znám, na co jsi kdy šáhla, to se ti povedlo, a kdybych já měl schopnosti, jaký máš ty, už jsem taky dávno někde úplně jinde, jen škoda, že v každý rodině je takovej člověk prostě jen jeden a u nás jsi to místo už obsadila ty,“ znovu jsem zvyšoval hlas.

Jenže jestli existovalo něco, v čem byla expert, tak to bylo to, že ať jsem se na ni kdy sebevíc nazlobil, ona si mě vždycky dokázala, jako by mávla kouzelnou hůlkou, zklidnit.

„Pojď sem ty tůňto,“ řekla mi, a já k ní skutečně jako malej tůňta přitápnal a objal ji. Pak pokračovala.

„Tak a teď se už trochu zklidni. Vyřval ses tak akorát a dál už to vážně není potřeba. Ony se ty věci opravdu moc nezmění tím, že tu budeš takhle nazdařbůh vyřvávat do éteru, co se ti nelíbí. Nech mě prosím něco říct, a trochu si to – pokud možno – vem k srdci, jo? Tak tedy poslouvej, moc si idealizuješ jak mě, tak i všechny další ‘úspěšný’ lidi. Příšerně moc sleduješ, co je dobrý a co je špatný, jenže ve skutečnosti je všechno daleko propletenější, komplikovanější a zároveň jednodušší, protože takhle všechno škatulkovat by byl pořádněj opruz. Zkrátka a dobře, co se ti snažím říct, díváš se jen na to, co je na povrchu, hledáš zázraky, jenže se nikdy nepodíváš pod slupku, abys přišel na to, že tu žádný zázraky nejsou. Podívej, já toho v životě posrala strašně moc, udělala jsem neskutečně moc chyb, jenže to je naopak dobře. Cílem je se z těch chyb poučit, protože právě díky

tomu neúspěchu budeme třeba někdy moct působit úspěšně.“

„No jo... asi máš i v něčem pravdu. Ale čemu vadí, žeš toho tolik posrala, když teď už nekažíš nic? To já mám jen problémy a pochybuju, že z toho jednou něco pořádně vzejde. Je přece už jedno, co se stalo, nakonec jsi prostě úžasná,“ odpověděl jsem jí, ale upřímně mě ten její proslov zaskočil. Po tom, jak si ze mě celou dobu utahovala, by mě nenapadlo, že přijde něco takového.

„No právě, vidíš! Nakonec, říkáš nakonec. To je přece to, o čem mluvím, člověk si musí projít určitou cestou, na který třeba i tisíckrát zakopne, aby se dostal tam, kam chce. Ale když to vzdá rovnou, je jasný, že nedojde nikam. Jak ráda říkám, pád na držku je pohyb vpřed, jen se ho nesmíš bát nebo následně zůstat na zemi a řvát jako ukázková fňukna, ale musíš vstát a pochopit, proč jsi zakopl, a jak příště tomuhle konkrétnímu pádu zamezit. A pak si nemysli, já furt mrvím snad všechno, čeho se dotknu,“ usmívala se a bylo na ní jasně vidět, jak se mi snaží předat všechny ty svatě šťastné myšlenky, jenže to se jí, ať už bohužel nebo naštěstí, příliš nedařilo.

„Zníš jak nějaký filozof, co se rejpe v hovadinách, a já z toho můžu usoudit snad jen to, že jsem dokonce prvotřídní ukázková fňukna.“

„Konečně jsem od tebe dneska slyšela něco, co nezní jako taková blbost. Až na toho filozofa, pochopitelně,“ zašklebila se na mě.

„Stejně je tohle všechno už úplně jedno, protože já jsem zvyklej nějak žít a teď už to asi těžko změním,“ zabručel jsem nepřítomně.

„Jak myslíš. Jestli ten názor měnit nehodláš, nefňukej alespoň přede mnou. Podle mě není totiž pozdě nikdy, a znám lidi, kteří se

změnili až mnohem později, než ty, ale vzhledem k tomu, že se tu teď bohužel bavíme o tobě, tak jde víc o to, jak to vnímáš ty.“

„Tak prosím, ještě něco jsi mi chtěla říct?“ zamumlal jsem.

Už jsem toho měl taky dost, tahle konverzace nepatřila mezi nejlepší setkání.

„No... chtěla jsem ti ukázat fotky z Provence, ale nejsem si jistá, jestli je na tom po tomhle všem vhodná chvíle...“

Přestože mi tahle její odpověď připadala – ostatně jako snad všechno, co jsem od ní dneska slyšel, pěkně kousavá a nevhodná, kývl jsem jí na to, protože jsem toho všeho už sám měl po krk. A koneckonců, je přece hlavní úlohou starších sester, aby měly na své mladší bratry řadu kousavých a nevhodných poznámek, navíc pro mě vidina fotek znamenala i nějaké to odreagování.

Jednalo se o skutečně pěkné snímky. Vlastně se i trochu divím, že se Ester mimo toho všeho, čemu se věnovala, nedala ještě na dráhu fotografky, protože většina těch obrázků působila víc než profesionálně a jí by to šlo úplně samo. Ale ona by taky mohla dělat prakticky cokoliv, co by se jí zámulo a co by ji alespoň trochu bavilo. Jednoduše Ester.

Nezůstala však doma příliš dlouho, psaní blogu, článků, recenzí a kdovíčeho ještě, vydané knihy a sem tam občasná brigáda jí evidentně vydělávalo víc než dostatek, a vzhledem k tomu, že se zatím stále nemusí starat o placení nájmu ani nic podobného, nebylo pro nikoho překvapením, že po několika dnech strávených v domácím prostředí, se vydala na další cestu, pro změnu do nějaké malé, slovenské vesničky. Říkala, že s nějakými exotickými divočinami si chce počkat na léto,

aby se mohla celá zpocená, s pusou opatlanou od zmrzliny a kulatými slunečními brýlemi procházet po městě a fotit pláže přečpané turisty ze všech koutů světa. No jo, škoda, že jsem ty její schopnosti nedostal já. Je totiž mým osudem zůstat dál sedět na tom svém melancholickém parapetu, s krabičkou cigaret, do níž jsem vložil poslední finance, které jsem si povolil utratit.

Bohémský patolízal.

Můžu to být já, prosím?

Kdybych měl shrnout svou sestru a svůj vztah k ní, pravděpodobně bych nad tím musel dost dlouho přemýšlet. Nebyli jsme si nikdy tak blízcí, což je dáno i tím věkovým rozdílem a teď, když to konečně přestává hrát takovou roli, tak je věčně na cestách, přednáškách, akcích, brigádách nebo studuje. Přestože mě však často urážela a já urážel ji, a jak říkám, nenašli jsme na sebe snad nikdy dostatek času, vždycky jsem nějak podvědomě cítil, že já mám rád ji a ona mě.

A taky jsem vždycky nějak podvědomě cítil, že mezi námi panuje určitá rivalita.

O to víc jsem sám sebe překvapil, když jsem jí o pár dní později zavolał. Ano, já sám, z ničeho nic, opravdu se jednalo o čin z mé vlastní vůle.

Mačkal jsem horlivě čísla, sedm dva pět, osm pět jedna, osm jedna pět. Vyzvánění. Pozdrav a zběžné optání, pěkně zdvořilé, jak se tomu sluší, ohledně jejího pobytu na vesničce. Po tom, co se nadšeně rozpovídala o různorodosti již dávno zapomenutých folklórních tradic, a o tom, jak chodí od domu k domu a sbírá příběhy starých